

Egy ankét hallgatása közben

Hallgatom a Magyar Tudományos Akadémián a Föld- és Bányászati Tudományok Osztálya által rendezett tudományos ülés* előadásait, s közben mindenfelére gondolok. A jobb előadások lekötnek, a gyengébbek alatt gondolkodik az ember – ráér. A következőkön járt az eszem.

Az ankéton sokat hallhattunk a jó műszerekről, a bevált számítógépes értelmezésről, az egyes kutatási ágak kitűnő mérési eredményeiről, az eredmények gyakorlati felhasználhatóságáról. Az emberekről viszont alig esett szó, szinte valamennyi előadó „elfelejtette” a szakemberek említését. Sajnos természetesen tartjuk ezt. És természetes is: hiszen az eredmények eléréséhez fontosabb az eszközökről, a fejlesztésről, a beruházási keretéről beszélni, mivel ezeket sokkal nehezebb megkapni, mint a szakembereket. A műszerek beszerzése során nagyon sokat törődünk azzal, hogy a lehető legjobb üzletet kössük, a lehető legjobb eszközt kapjuk meg. Ha az eszköz megérkezik, a-lehető leggyorsabban üzembe állítjuk, dolgozunk vele, hogy a befektetett összeg minél előbb megtérüljön, kamatozzék. Igazunk van, ha így teszünk, így is kell ezt csinálni.

A szakemberekkel kapcsolatban viszont legfeljebb csak az ismert országos vitáról emlékezhetünk meg, amelynek témája, hogy milyen alacsony a kezdő (és haladó) műszakiak bére, mennyire hiányzik megbecsülésük és így tovább. Ez is mind igaz, de ezt nem így kellene csinálni. Egy ilyen ankét előadóinak – véleményem szerint – feladatuk lenne, hogy a fiatal és egyéb szakemberek eredményeivel is foglalkozzanak. Az egyesületünk által rendszeresen megrendezett ifjúsági ankétok bizonyítják, hogy szakembereink fiataljai milyen eredményeket produkálnak. Nem is kihangsúlyozva, a szakembereket név szerint megemlítve kell az eredményekről beszélni, mégis valamilyen formában szóvá kellett volna tenni az ország érdekelt „legokosabbjai” előtt az egész geofizikai tevékenység, munka, eredményhalmaz emberi háttérét is. Nyugodtan ki merem mondani, hogy a szakértelem, a lelkesedés, a következetes munka sokszor többet ér, mint az egy fokkal jobb műszer. Mert hiába dolgozunk a világ legjobb műszereivel, ha kezelőiknek és a mért adatok feldolgozóinak szakértelme vagy akár lelkesedése fogyatékos. A holt műszert az őt használó emberek teszik élővé, még a legtökéletesebb gépek esetében is. Mennél tökéletesebb egy eszköz, annál többre képes, de a leírásában „specifikált” műszaki tulajdonságok még jobban túlszárnyalhatók, ha alkalmazóit fűti a műszaki ambíció, a „soha-meg-nem-elégedés”.

Arról is lehetett volna (de kellene is) szót ejteni, hogy a fiatal szakembereket – mondhatnám csak úgy, mint az eszközöket – „üzembe kell állítani”. Az eszközökkel próbauzemeltetést végzünk, a szakemberekkel is kell próbákat végeztetni. Sok vállalat gondoskodik arról, hogy új műszaki alkalmazottai megismerjék, végigjárják telephelyeiket, osztályaikat, s így szerezzenek ismereteket. Ez a legtöbbször gépiesen és tartalmatlanul végzett „bemelegítés” szép, de közel sem elég. A jó szakembernek gyorsan saját lábára kell állnia, sőt, nekünk kell saját lábára állítanunk őt. Feladatokat kell adnunk neki, s ezeket egyedül kell megoldania. A megoldás elsőre biztosan nem sikerül hibátlanul, de ez az önálló „kínlódás” sokkal hatásosabb oktatás, mint az egész iskolai tanulmány. Ha állan-

* Az ülés időpontja: 1982. május 5. A szerk.

dóan a fiatal hóna alá nyúlunk, akkor ugyan gyorsabb eredményt érünk el, de a helyes fejlődést késlelteti ez, sőt végleg meg is akadályozhatja. Kell, hogy a fiatal szakember a saját (és egyben persze a vállalat) kárán tanuljon meg élni és alkotni. Csak így válhat kreatív szakemberré (amint erről az MTA folyóiratában mostanában bőven esik szó).

A helyesen indított műszaki emberekből fejlődhet csak ki a folyton újra való törekvés, különösen egy olyan nem túl tág szakmában, tudományban, mint az alkalmazott geofizika.

Ilyenek jutottak eszembe az ankét előadásainak „háttérhallgatása” közben, s talán nem baj, ha más is olvassa. Jövönk függ attól, milyenek lesznek utódaink.

Jesch Aladár

* * *

„Versenyképes szervezés- és vezetéstechnikai eszközök, alkalmazások”

Orgtechnika

Budapest

1982. november 16 – 20

Bemutatásra kerül:

1. Információ rögzítő, továbbító, tároló eszközök
2. Reprográfia eszközei
3. Dokumentumok nyilvántartásának, rendszerezésének, kezelésének eszközei
4. Irat- és adatfeldolgozás eszközei
5. Irodai és adatfeldolgozó munkahelyek kialakítása. Irodafelszerelése
6. Irodai kisgépek
7. Irodaszerek, műszaki rajzeszközök
8. Termelésirányítás eszközei
9. Üzemi munkahelyek korszerű kialakítása és ehhez felhasznált eszközök
10. Szervezéstechnikai software
11. Szervezési szakirodalom

Szakmai napok, termékismertető előadások

- a mezőgazdaság
- az ipar
- a kereskedelem
- az oktatás
- a kutatás-fejlesztés területéről

Várjuk látogatását!

Országos Széchenyi Könyvtár Budavári Palota „F” épület. Budapest, I. Szent György tér. A Budapesti Történeti Múzeum mellett.

**‘ORGTECHNIK’ 82
RENDEZŐ BIZOTTSÁGA**

Szervezési és Vezetési Tudományok Társaság, az MTESZ-tagja